

2024/1203

30.4.2024

DIRECTIVA (UE) 2024/1203 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 11 aprilie 2024

privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal și de înlocuire a Directivelor 2008/99/CE și 2009/123/CE

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) în temeiul articolului 3 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și al articolului 191 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Uniunea se angajează să asigure un nivel înalt de protecție și de îmbunătățire a calității mediului. Mediul, în sens larg, ar trebui protejat astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (3) din TUE și la articolul 191 din TFUE, acoperind toate resursele naturale – care includ aerul, apa, solul, ecosistemele, inclusiv serviciile și funcțiile ecosistemice, și fauna și flora sălbatică, inclusiv habitatele – precum și serviciile furnizate de resursele naturale.
- (2) În temeiul articolului 191 alineatul (2) din TFUE, politica Uniunii în domeniul mediului urmărește un nivel ridicat de protecție, ținând seama de diversitatea situațiilor din diferitele regiuni ale Uniunii. Aceasta se bazează pe principiile precauției și acțiunii preventive, pe principiul remedierii, cu prioritate la sursă, a daunelor provocate mediului și pe principiul „poluatorul plătește”. Având în vedere că infracțiunile împotriva mediului afectează și drepturile fundamentale, combaterea infracțiunilor împotriva mediului la nivelul Uniunii este esențială pentru a asigura protecția drepturilor respective.
- (3) Creșterea numărului de infracțiuni împotriva mediului și a efectelor acestora, care subminează eficacitatea dreptului Uniunii privind mediul, reprezintă un motiv de preocupare continuă la nivelul Uniunii. Astfel de infracțiuni se extind din ce în ce mai mult în afara granițelor statelor membre pe teritoriul cărora sunt comise. Astfel de infracțiuni reprezintă o amenințare la adresa mediului și necesită prin urmare un răspuns adecvat și eficace, pentru care este necesară de multe ori o cooperare transfrontalieră eficace.
- (4) Normele existente privind sancțiunile în temeiul Directivei 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾ și în temeiul reglementărilor sectoriale de mediu la nivelul Uniunii nu au fost suficiente pentru a asigura respectarea dreptului Uniunii în ceea ce privește protecția mediului. O astfel de respectare ar trebui să fie consolidată prin prevederea de sancțiuni penale efective, proporționale și cu efect de descurajare, care corespund gravității infracțiunilor și care pot transmite o mai mare dezaprobare socială decât utilizarea sancțiunilor administrative. Complementaritatea dintre dreptul penal și cel administrativ este esențială pentru prevenirea și descurajarea faptelor contrare legii care cauzează daune mediului.

⁽¹⁾ JO C 290, 29.7.2022, p. 143.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 27 februarie 2024 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 26 martie 2024.

⁽³⁾ Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal (JO L 328, 6.12.2008, p. 28).

- (5) Lista infracțiunilor împotriva mediului prevăzute în Directiva 2008/99/CE ar trebui revizuită și ar trebui adăugate infracțiuni suplimentare bazate pe cele mai grave încălcări ale dreptului Uniunii privind mediul. Sancțiunile ar trebui înăsprițe pentru a spori efectul de descurajare al acestora, iar eficacitatea depistării, investigării, urmăririi penale și judecării infracțiunilor împotriva mediului ar trebui să fie îmbunătățită.
- (6) Statele membre ar trebui să incrimineze anumite fapte contrare legii, să prevadă un grad mai ridicat de precizie în ceea ce privește definirea infracțiunilor relevante și să armonizeze tipurile și nivelurile sancțiunilor.
- (7) Nerespectarea unei obligații legale de a acționa poate avea același efect negativ asupra mediului și sănătății umane ca un comportament activ. Prin urmare, definiția infracțiunilor din prezenta directivă ar trebui să acopere atât acțiunile, cât și inacțiunile, după caz.
- (8) Statele membre ar trebui să prevadă în dreptul lor intern sancțiuni penale pentru încălcări grave ale dreptului Uniunii privind protecția mediului. În cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, dreptul Uniunii prevede un set cuprinzător de norme de control și de asigurare a respectării legii în temeiul Regulamentelor Consiliului (CE) nr. 1224/2009 ⁽⁴⁾ și (CE) nr. 1005/2008 ⁽⁵⁾ în cazul încălcărilor grave, inclusiv cele care provoacă daune mediului marin. În cadrul acestui set de norme, statele membre pot alege să aplice sancțiuni administrative sau penale, ori ambele. În conformitate cu comunicările Comisiei din 11 decembrie 2019 privind „Pactul verde european” și din 20 mai 2020 privind „Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viața noastră”, anumite fapte contrare legii săvârșite cu intenție care intră sub incidența Regulamentelor (CE) nr. 1224/2009 și (CE) nr. 1005/2008 ar trebui să constituie infracțiuni.
- (9) Pentru a constitui o infracțiune împotriva mediului în temeiul prezentei directive, fapta ar trebui să fie contrară legii. Pentru a fi contrară legii, fapta ar trebui să încalce dreptul Uniunii care contribuie la urmărirea unuia dintre obiectivele politicii Uniunii în domeniul mediului, astfel cum este prevăzut la articolul 191 alineatul (1) din TFUE, indiferent de temeiul juridic al dreptului Uniunii, care ar putea include, de exemplu, articolul 91, 114, 168 sau 192 din TFUE, sau ar trebui să încalce actele cu putere de lege sau actele administrative ale statelor membre, sau deciziile luate de o autoritate competentă a unui stat membru care pun în aplicare dreptul Uniunii. Prezenta directivă ar trebui să precizeze care faptă contrară legii este de natură să constituie infracțiune și, după caz, ar trebui stabilit un prag cantitativ sau calitativ necesar pentru ca fapta să constituie infracțiune. Această faptă ar trebui să constituie infracțiune atunci când este săvârșită cu intenție și, în anumite cazuri, și atunci când este săvârșită cel puțin din neglijență gravă. În special, o faptă contrară legii care provoacă decesul persoanelor sau vătămarea gravă a persoanelor, daune semnificative sau un risc considerabil de daune semnificative pentru mediu sau care este considerată în alt mod a fi deosebit de dăunătoare pentru mediu ar trebui să constituie, de asemenea, o infracțiune atunci când este săvârșită cel puțin din neglijență gravă. Statele membre pot adopta sau menține norme mai stricte în materie de drept penal.
- (10) O faptă ar trebui să fie contrară legii chiar dacă este săvârșită în temeiul unei autorizații eliberate de o autoritate competentă a unui stat membru, dacă o astfel de autorizație a fost obținută în mod fraudulos sau prin corupție, extorcare sau constrângere. Deținerea unei astfel de autorizații nu ar trebui să împiedice tragerea la răspundere penală a titularului, în cazul în care autorizația încalcă în mod vădit cerințele legale de fond relevante. „Încălcarea vădită a cerințelor legale de fond relevante” ar trebui interpretată ca referindu-se la o încălcare vădită și substanțială a cerințelor legale de fond relevante și nu este menită să includă încălcări ale cerințelor procedurale sau elemente minore ale autorizației. Acest fapt nu transferă obligația de a se asigura că autorizațiile sunt legale de la autoritățile

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem de control al Uniunii pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006 (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1936/2001 și (CE) nr. 601/2004 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1093/94 și (CE) nr. 1447/1999 (JO L 286, 29.10.2008, p. 1).

competente la operatori. În plus, în cazul în care este necesară o autorizație, faptul că autorizația este legală nu exclude proceduri penale împotriva titularului autorizației, atunci când titularul nu respectă toate obligațiile aferente autorizației sau alte obligații legale relevante care nu sunt cuprinse în autorizație.

- (11) În plus, este necesar ca operatorii să ia măsurile necesare pentru a respecta actele cu putere de lege și actele administrative privind protecția mediului aplicabile atunci când desfășoară activitatea respectivă, inclusiv prin respectarea obligațiilor care le revin, astfel cum sunt prevăzute în dreptul Uniunii și în dreptul intern aplicabile, în legătură cu procedurile pentru modificarea sau actualizarea autorizațiilor existente. Aceasta ar trebui să acopere, de asemenea, obligațiile titularului autorizației de a actualiza și reînnoi o astfel de autorizație.
- (12) În ceea ce privește infracțiunile și sancțiunile definite în prezenta directivă, noțiunea „persoanele juridice” ar trebui înțeleasă ca neincluzând statele sau organismele publice care exercită autoritate de stat sau organizațiile internaționale publice. Întrucât prezenta directivă stabilește norme minime, statele membre pot adopta norme mai stricte, inclusiv norme privind răspunderea penală a organismelor publice.
- (13) Unele infracțiuni definite în prezenta directivă includ un prag calitativ pentru ca fapta să constituie infracțiune, și anume ca o astfel de faptă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, apei sau solului ori unui ecosistem, animalelor sau plantelor. Pentru a proteja mediul în cea mai mare măsură posibilă, acest prag calitativ ar trebui înțeles în sens larg, incluzând, după caz, daune semnificative aduse faunei și florei, habitatelor, serviciilor furnizate de resursele naturale și de ecosisteme, precum și funcțiilor ecosistemice. Termenul „ecosistem” ar trebui înțeles ca fiind un complex dinamic de comunități de plante, animale, ciuperci și microorganisme și mediul lor abiotic, care interacționează într-o unitate funcțională, și ar trebui să includă tipuri de habitate, habitate ale speciilor și populații de specii. Un ecosistem ar trebui să includă, de asemenea, serviciile ecosistemice prin care un ecosistem contribuie în mod direct sau indirect la bunăstarea umană, precum și funcțiile ecosistemice, care se referă la procesele naturale dintr-un ecosistem. Unitățile mai mici, cum ar fi stupul, mușuroiul sau cioata, pot face parte dintr-un ecosistem, dar nu ar trebui să fie considerate a fi un ecosistem de sine stătător în sensul prezentei directive.
- (14) În sensul prezentei directive, termenul „vătămare” ar trebui înțeles în sens larg, și anume ca incluzând orice formă de vătămare fizică a unei persoane, inclusiv o modificare a funcției corpului sau a structurii celulare, cauzarea unei boli temporare, cronice sau mortale, o funcționare defectuoasă a organismului sau o altă deteriorare a sănătății fizice, dar excluzând sănătatea mintală.
- (15) Introducerea în mediu a unor diferite forme de energie, cum ar fi căldura, sursele de energie termică, zgomotul, inclusiv zgomotul subacvatic, și alte surse de energie acustică, vibrații, câmpuri electromagnetice, electricitate sau lumină, poate cauza daune semnificative calității aerului, apei sau solului sau daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor sau decesul unei persoane sau vătămarea gravă a persoanelor. Diverse instrumente ale dreptului Uniunii privind mediul reglementează introducerea energiei în mediu, de exemplu în domeniul protecției apei, al mediului marin, al reducerii zgomotului, al gestionării deșeurilor și al emisiilor industriale. Având în vedere instrumentele respective, introducerea ilegală de energie în mediu ar trebui să constituie infracțiune în temeiul prezentei directive în cazul în care provoacă sau este susceptibilă să provoace daune semnificative mediului sau sănătății umane.
- (16) În cazul în care infracțiunile definite în prezenta directivă au în vedere fapte precum punerea la dispoziție sau introducerea pe piață, vânzarea, oferirea spre vânzare sau comercializarea, ar trebui incluse faptele săvârșite prin intermediul tehnologiilor informației și al comunicațiilor.
- (17) Prezenta directivă introduce infracțiunea de introducere pe piață, prin încălcarea unei interdicții sau a unei alte cerințe care vizează protecția mediului, a unui produs a cărui utilizare pe scară largă are ca rezultat deversarea, emiterea sau introducerea unei cantități de materii sau de substanțe, de energie sau de radiații ionizante în aer, sol sau apă, și care provoacă sau este susceptibilă să provoace daune semnificative mediului sau sănătății umane. În acest context, ar trebui prevăzută o interdicție, sau o altă cerință care vizează protecția mediului, în domeniul dreptului Uniunii care are printre obiectivele sale sau are ca scop protecția mediului, inclusiv conservarea, protecția și îmbunătățirea calității mediului, protecția sănătății umane, utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale sau

combaterea schimbărilor climatice sau promovarea pe plan internațional a unor măsuri destinate să abordeze problemele de mediu la nivel regional sau mondial. În schimb, în cazul în care o astfel de interdicție sau cerință este prevăzută în alte domenii ale dreptului Uniunii care au alte obiective, de exemplu protecția sănătății și a siguranței lucrătorilor, fapta nu ar trebui să intre în domeniul de aplicare al infracțiunii respective. În sensul prezentei directive, „utilizarea pe scară largă” se referă la efectul combinat al utilizării produsului de către mai mulți utilizatori, indiferent de numărul acestora, cu condiția ca fapta să provoace sau să fie susceptibilă să provoace daune mediului sau sănătății umane.

- (18) Colectarea, transportul și tratarea deșeurilor, efectuate contrar legii, precum și lipsa supravegherii acestor operațiuni și a întreținerii ulterioare a amplasamentelor de eliminare, inclusiv acțiunile întreprinse în calitate de comerciant sau broker, pot cauza efecte devastatoare asupra mediului și sănătății umane. Astfel de efecte pot fi cauzate de fapte contrare legii în legătură cu deșeuri nocive de produse farmaceutice, stupefiante, inclusiv componente pentru producerea de stupefiante, substanțe chimice, deșeuri care conțin acizi sau baze sau deșeuri care conțin toxine, metale grele, ulei, grăsimi, deșeuri electrice și electronice, vehicule scoase din uz sau deșeuri de plastic. Prin urmare, statele membre ar trebui să se asigure că gestionarea ilegală a deșeurilor constituie o infracțiune în cazul în care o astfel de faptă este în legătură cu deșeuri periculoase într-o cantitate care nu poate fi neglijată, sau în legătură cu alte deșeuri și acestea provoacă sau sunt susceptibile să provoace daune semnificative mediului sau sănătății umane.
- (19) În scopul infracțiunii introduse prin prezenta directivă în legătură cu reciclarea navelor care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶⁾, ar trebui remarcat faptul că, în temeiul dreptului Uniunii în vigoare, obligațiile prevăzute în regulamentul respectiv se aplică numai proprietarilor de nave, astfel cum sunt definiți în regulamentul respectiv.
- (20) În ceea ce privește evaluarea faptului că este neglijabilă cantitatea unui produs relevant sau a unui produs de bază relevant, asociată cu defrișarea sau degradarea pădurilor astfel cum este menționată în Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁷⁾, statele membre ar putea lua în considerare, de exemplu, cantitatea de produs relevant exprimată în masa netă sau, după caz, în volum sau ca un număr de elemente, sau faptul că amploarea activității în cauză este neglijabilă în ceea ce privește cantitatea produsului relevant. Pentru o astfel de evaluare, statele membre ar putea, de asemenea, să ia în considerare, după caz, alte elemente enumerate în prezenta directivă pentru anumite infracțiuni, inclusiv stadiul de conservare a speciilor în cauză sau costul refacerii mediului.
- (21) Infracțiunile privind faptele săvârșite cu intenție enumerate în prezenta directivă pot duce la rezultate catastrofale, cum ar fi poluarea pe scară largă, accidentele industriale cu efecte grave asupra mediului sau incendiile forestiere la scară largă. În cazul în care astfel de infracțiuni provoacă distrugerea sau daune semnificative și pe scară largă, care sunt fie ireversibile, fie de lungă durată, unui ecosistem de dimensiuni considerabile sau cu o valoare ecologică considerabilă sau unui habitat din cadrul unui sit protejat, sau cauzează daune semnificative și pe scară largă, care sunt fie ireversibile, fie de lungă durată, calității aerului, solului sau apei, astfel de infracțiuni care cauzează astfel de rezultate catastrofale ar trebui să constituie infracțiuni calificate și, prin urmare, să fie pedepsite cu sancțiuni mai aspre decât cele aplicabile în cazul unor alte infracțiuni definite în prezenta directivă. Respectivul infracțiuni calificate pot include fapte comparabile cu „ecocidul”, care este deja prevăzut de dreptul intern al anumitor state membre și care fac obiectul discuțiilor în cadrul forurilor internaționale.
- (22) În cazul în care, în temeiul prezentei directive, o faptă constituie infracțiune doar dacă este săvârșită în legătură cu o cantitate care nu poate fi neglijată, având legătură cu depășirea pragului, valorii sau a unui alt parametru obligatoriu, pentru a evalua dacă a fost depășit pragul, valoarea sau alt parametru, ar trebui să se țină cont, printre altele, de gradul de pericolozitate și toxicitate a materialului sau substanței deoarece, cu cât materialul sau substanța sunt mai periculoase sau mai toxice, cu atât mai devreme s-ar atinge pragul, valoarea sau parametrul respectiv și, în cazul substanțelor sau al materialelor deosebit de periculoase și toxice, chiar și o cantitate foarte mică poate cauza daune semnificative mediului sau sănătății umane.

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind reciclarea navelor și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 și a Directivei 2009/16/CE (JO L 330, 10.12.2013, p. 1).

⁽⁷⁾ Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor produse de bază și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (JO L 150, 9.6.2023, p. 206).

- (23) Accelerarea schimbărilor climatice, declinul biodiversității și degradarea mediului, asociate cu exemple concrete ale efectelor devastatoare ale acestora, au condus la recunoașterea tranziției verzi ca obiectiv definitoriu al epocii noastre și ca o chestiune de echitate între generații. În cazul în care termenii utilizați în dreptul Uniunii privind mediul pentru a descrie o faptă contrară legii sunt menționați în prezenta directivă în scopul definirii infracțiunilor, acești termeni ar trebui înțeleși în înțelesul definițiilor corespunzătoare prevăzute în actele juridice relevante ale Uniunii care sunt acoperite de prezenta directivă. Prezenta directivă ar trebui să acopere, de asemenea, orice act al Uniunii de modificare a dispozițiilor sau a cerințelor relevante pentru descrierea faptelor contrare legii care intră în domeniul de aplicare al infracțiunilor definite în prezenta directivă. Atunci când sunt elaborate astfel de acte de modificare ale Uniunii, este oportun să fie inclusă o trimitere la prezenta directivă. Cu toate acestea, atunci când în dreptul Uniunii privind mediul sunt introduse noi tipuri de fapte contrare legii care nu intră încă în domeniul de aplicare al prezentei directive, ar trebui să se modifice prezenta directivă pentru a include astfel de noi tipuri de fapte contrare legii în domeniul său de aplicare.
- (24) Fără a aduce atingere naturii dinamice a prezentei directive, Comisia ar trebui să analizeze periodic dacă este necesară modificarea descrierii din prezenta directivă a faptelor susceptibile să constituie o infracțiune în temeiul prezentei directive. Comisia ar trebui, de asemenea, să analizeze dacă este necesar să se definească alte infracțiuni, atunci când în dreptul Uniunii privind mediul sunt introduse noi tipuri de fapte contrare legii care nu intră încă în domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (25) Prezenta directivă ar trebui să stabilească o listă neexhaustivă de elemente care ar trebui să fie luate în considerare, după caz, de către autoritățile competente pentru a evalua dacă au fost atinse pragurile calitative și cantitative utilizate pentru definirea infracțiunilor împotriva mediului. Furnizarea unei astfel de liste ar trebui să faciliteze aplicarea coerentă a prezentei directive și o combatere mai eficace a infracțiunilor împotriva mediului, precum și să asigure securitatea juridică. Cu toate acestea, astfel de elemente de evaluare sau aplicarea lor nu ar trebui să facă excesiv de dificilă depistarea, investigarea, urmărirea penală sau judecarea infracțiunilor.
- (26) În cazul în care prezenta directivă prevede că o faptă contrară legii constituie infracțiune numai dacă este săvârșită cu intenție și provoacă decesul unei persoane, noțiunea de „intenție” ar trebui interpretată în conformitate cu dreptul intern, ținând seama de jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea de Justiție”). Prin urmare, în sensul prezentei directive, „intenția” ar putea fi înțeleasă ca fiind intenția de a cauza decesul unei persoane sau ar putea viza, de asemenea, o situație în care autorul infracțiunii, fără a dori să cauzeze decesul unei persoane, sau fiind conștient de posibilitatea cauzării decesului unei persoane, a acționat sau s-a abținut să acționeze, în mod voluntar și cu încălcarea unei anumite obligații, cauzând astfel decesul unei persoane. Aceeași înțelegere privind noțiunea de „intenție” ar trebui aplicată în cazul în care o faptă contrară legii descrisă în prezenta directivă, săvârșită cu intenție, provoacă vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative și pe scară largă, care sunt fie ireversibile, fie de lungă durată, ori distrugerea unui ecosistem de dimensiuni considerabile sau cu o valoare ecologică considerabilă, ori unui habitat din cadrul unui sit protejat, sau cauzează daune semnificative și pe scară largă, care sunt fie ireversibile, fie de lungă durată, calității aerului, solului sau apei.
- (27) În ceea ce privește infracțiunile prevăzute de prezenta directivă, noțiunea „neglijență gravă” ar trebui interpretată în conformitate cu dreptul intern, luând în considerare jurisprudența relevantă a Curții de Justiție. Prezenta directivă nu impune introducerea în dreptul intern a noțiunii de „neglijență gravă” pentru fiecare element constitutiv al infracțiunii, cum ar fi deținerea, vânzarea de sau oferirea spre vânzare, introducerea pe piață și alte elemente similare. În astfel de cazuri, statele membre au posibilitatea de a decide că noțiunea de „neglijență gravă” este relevantă pentru anumite elemente ale infracțiunii, cum ar fi statutul de protecție, „cantitatea neglijabilă” sau „probabilitatea” ca fapta să provoace daune semnificative.
- (28) În cadrul procedurilor penale și al proceselor, ar trebui să se țină seama în mod corespunzător de implicarea grupurilor infracționale organizate care acționează în moduri care au un impact negativ asupra mediului. Procedurile penale în legătură cu infracțiunile împotriva mediului ar trebui să țină cont de corupție, spălarea banilor, criminalitatea cibernetică și fraudarea documentelor și, în legătură cu activitățile comerciale, de intenția autorului infracțiunii de a maximiza profiturile sau de a economisi cheltuielile. Astfel de forme de infracțiuni sunt adesea interconectate cu formele grave de infracțiuni împotriva mediului și, prin urmare, nu ar trebui abordate în mod izolat. De asemenea, acestea au tendința, în special, să cauzeze daune semnificative mediului și sănătății umane, inclusiv efecte devastatoare asupra naturii și a comunităților locale. De asemenea, este deosebit de îngrijorător faptul că unele infracțiuni împotriva mediului sunt comise profitând de toleranța sau de sprijinul activ al administrațiilor competente sau al funcționarilor în exercițiul propriilor îndatoriri publice. În anumite cazuri, acest lucru poate lua

chiar și forma corupției. Exemple de astfel de fapte sunt ignorarea sau păstrarea tăcerii cu privire la încălcarea dreptului mediului în urma inspecțiilor, omiterea deliberată a inspecțiilor sau a controalelor, cum ar fi cu privire la respectarea condițiilor unei autorizații de către titularul autorizației, sprijinirea rezoluțiilor sau voturile în favoarea acordării de licențe ilegale sau emiterea de rapoarte favorabile false sau inexacte.

- (29) Instigarea și complicitatea la comiterea cu intenție a unei infracțiuni ar trebui, de asemenea, să fie sancționate. Tentativa de a comite o infracțiune care provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane, sau care provoacă sau este susceptibilă să provoace daune semnificative mediului sau care este considerată în alt mod ca fiind deosebit de dăunătoare ar trebui, de asemenea, să constituie o infracțiune atunci când este săvârșită cu intenție. Noțiunea de „tentativă” este interpretată în conformitate cu dreptul intern. În ceea ce privește infracțiunea definită în prezenta directivă în legătură cu executarea unui proiect fără aprobarea de dezvoltare, dat fiind că execuția unui proiect ar trebui înțeleasă ca incluzând începerea implementării unui astfel de proiect, de exemplu, lucrările de pregătire a terenului pentru construcții sau alte lucrări cu impact asupra mediului, prezenta directivă nu enumeră respectiva infracțiune printre infracțiunile pentru care tentativa ar trebui să fie pedepsită ca infracțiune.
- (30) Sancțiunile pentru infracțiunile definite în prezenta directivă ar trebui să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. În acest scop, ar trebui stabilite niveluri minime pentru durata maximă a pedepsei cu închisoarea pentru persoanele fizice. Limitele maxime ale pedepsei cu închisoarea prevăzute în prezenta directivă pentru infracțiunile comise de persoane fizice ar trebui să se aplice cel puțin celor mai grave forme ale unor astfel de infracțiuni. Dreptul penal al tuturor statelor membre include dispoziții privind omorul, săvârșit fie cu intenție, fie din neglijență gravă. Statele membre ar trebui să poată recurge la aceste dispoziții generale, inclusiv la dispozițiile privind circumstanțele agravante, atunci când transpun dispozițiile prezentei directive referitoare la infracțiuni care cauzează decesul unei persoane, indiferent dacă au fost comise cu intenție sau din neglijență gravă.
- (31) Pedepsele sau măsurile complementare sunt adesea percepute ca fiind mai eficace decât sancțiunile financiare, în special în cazul persoanelor juridice. Prin urmare, în cadrul procedurilor relevante, ar trebui să fie posibilă impunerea de pedepse sau măsuri complementare. Respectivul pedepse sau măsuri ar putea include obligația de a reface mediul, excluderea de la accesul la finanțarea publică, inclusiv procedurile de achiziții publice, granturile și concesiunile, precum și retragerea permiselor și a autorizațiilor. Acest lucru nu aduce atingere puterii de apreciere a judecătorilor sau a instanțelor în cadrul procedurilor penale de a impune sancțiuni adecvate în cazuri individuale.
- (32) Fără a aduce atingere cerințelor din Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁸⁾, pedepsele sau măsurile complementare ar putea să includă o cerință de refacere a mediului în cazul în care daunele sunt reversibile și o cerință de a acorda despăgubiri în cazul în care daunele sunt ireversibile sau autorul infracțiunii nu are capacitatea de a efectua o astfel de refacere.
- (33) În cazul în care fapta care constituie o infracțiune împotriva mediului astfel cum este definită în prezenta directivă este imputabilă unor persoane juridice, respectivele persoane juridice ar trebui să răspundă pentru astfel de infracțiuni. Pentru a atinge obiectivele prezentei directive, statele membre al căror drept intern prevede răspunderea penală a persoanelor juridice ar trebui să se asigure că dreptul acestora prevede tipuri și niveluri de sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare, astfel cum se prevede în prezenta directivă. Pentru a atinge obiectivele prezentei directive, statele membre al căror drept intern nu prevede răspunderea penală a persoanelor juridice ar trebui să se asigure că dreptul acestora prevede tipuri și niveluri de sancțiuni fără caracter penal efective, proporționale și cu efect de descurajare, astfel cum se prevede în prezenta directivă. Nivelurile maxime ale amenzilor prevăzute în prezenta directivă pentru infracțiunile definite de aceasta ar trebui să se aplice cel puțin pentru cele mai grave forme ale unor astfel de infracțiuni. Pentru a se asigura că sancțiunea impusă este efectivă, proporțională și cu efect de descurajare, ar trebui luate în considerare atât gravitatea faptei, cât și circumstanțele individuale, financiare și de altă natură ale persoanelor juridice în cauză. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să stabilească nivelurile maxime ale amenzilor ca un procent din cifra de afaceri totală la nivel mondial a persoanei juridice în cauză, fie în cuantumuri fixe. Atunci când transpun prezenta directivă, statele membre ar trebui să decidă pe care dintre cele două opțiuni o vor utiliza.

⁽⁸⁾ Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (JO L 143, 30.4.2004, p. 56).

- (34) În cazul în care, la stabilirea amenzilor care urmează să fie aplicate persoanelor juridice, statele membre aleg să aplice criteriul cifrei de afaceri totale la nivel mondial a unei persoane juridice, ele ar trebui să decidă dacă să calculeze cifra de afaceri pe baza exercițiului financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea sau pe baza exercițiului financiar care precedă decizia de impunere a amenzilor. Statele membre ar trebui, de asemenea, să ia în considerare să prevadă norme pentru cazurile în care nu este posibil să se stabilească cuantumul unei amenzi pe baza cifrei de afaceri totale înregistrate la nivel mondial de persoana juridică în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea sau în exercițiul financiar anterior deciziei de impunere a amenzii. În astfel de cazuri, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să ia în considerare alte criterii, cum ar fi cifra de afaceri totală la nivel mondial dintr-un exercițiu financiar diferit. În cazul în care normele respective includ stabilirea de niveluri fixe ale amenzilor, nu ar trebui să fie necesar ca nivelul maxim al acestor cuantumuri să atingă nivelurile stabilite în prezenta directivă ca cerință minimă pentru nivelul maxim al amenzilor stabilite în cuantum fix.
- (35) În cazul în care statele membre optează pentru nivelurile maxime ale amenzilor stabilite în cuantumuri fixe, aceste niveluri ar trebui prevăzute în dreptul intern. Ar trebui să se aplice nivelurile maxime ale acestor amenzi pentru formele cele mai grave de infracțiuni definite în prezenta directivă săvârșite de persoane juridice cu putere financiară. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a stabili metoda de calcul a acestor niveluri maxime ale amenzilor, inclusiv cu privire la condițiile specifice pentru acestea. Statele membre sunt invitate să revizuiască periodic nivelurile amenzilor stabilite în cuantumuri fixe având în vedere ratele inflației și de alte fluctuații ale valorii monetare, în conformitate cu procedurile prevăzute în dreptul lor intern. Statele membre a căror monedă nu este euro ar trebui să prevadă niveluri maxime ale amenzilor în moneda lor, care să corespundă nivelurilor stabilite în euro în prezenta directivă la data intrării sale în vigoare. Respectivele state membre sunt invitate să revizuiască periodic nivelurile amenzilor ținând seama și de evoluția cursului de schimb.
- (36) Stabilirea nivelului maxim al amenzilor nu aduce atingere puterii de apreciere a judecătorilor sau a instanțelor în cadrul procedurilor penale în ceea ce privește impunerea de sancțiuni adecvate fiecărui caz în parte. Întrucât prezenta directivă nu stabilește un nivel minim al amenzilor, judecătorii sau instanțele ar trebui, în orice caz, să impună sancțiuni adecvate, ținând seama de circumstanțele individuale, financiare și de altă natură ale persoanei juridice în cauză și de gravitatea faptei.
- (37) Statele membre ar trebui să se asigure că sancțiunile penale sau măsurile de altă natură aplicabile persoanelor juridice trase la răspundere pentru infracțiuni calificate definite în prezenta directivă sunt mai aspre decât cele aplicabile în cazul unor alte infracțiuni definite în prezenta directivă. În acest scop, statele membre ar trebui, în conformitate cu dreptul lor intern, să prevadă un nivel al amenzilor penale și de altă natură mai ridicat decât nivelul maxim al amenzilor stabilite în prezenta directivă sau să prevadă sancțiuni sau măsuri mai aspre în alt mod, inclusiv sancțiuni penale sau măsuri de altă natură, sau o combinație a acestora.
- (38) Faptul că persoanele juridice sunt trase la răspundere în temeiul prezentei directive nu ar trebui să împiedice inițierea unor proceduri penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile definite în prezenta directivă. În cazul în care sunt îndeplinite condițiile pentru răspunderea penală, ar trebui să se înțeleagă că astfel de persoane fizice includ membrii consiliilor de administrație ale întreprinderilor.
- (39) Este necesar ca statele membre să ia în considerare introducerea de sancțiuni sau măsuri alternative la pedeapsa cu închisoarea pentru a contribui la refacerea mediului.
- (40) Nivelurile sancțiunilor impuse ar trebui apropiate în continuare, iar eficacitatea acestor niveluri ar trebui încurajată prin introducerea de circumstanțe agravante comune, care să reflecte gravitatea infracțiunii săvârșite. Noțiunea de „circumstanțe agravante” ar trebui înțeleasă fie ca fapte care permit judecătorului să aplice pedepse mai aspre decât cele pronunțate în mod normal pentru aceeași infracțiune în absența faptelor respective, fie ca posibilitatea de a reține mai multe infracțiuni în mod cumulativ pentru a crește nivelul sancțiunii. Prin urmare, statele membre nu sunt obligate să prevadă circumstanțe agravante specifice în cazul în care dreptul intern prevede deja infracțiuni separate care pot atrage sancțiuni mai aspre.
- (41) Statele membre ar trebui să se asigure că cel puțin una dintre circumstanțele agravante și atenuante prevăzute în prezenta directivă este stabilită ca o posibilă circumstanță agravantă sau atenuantă în conformitate cu normele aplicabile din sistemul lor juridic. În orice caz, decizia de a mări sau a reduce pedeapsa ar trebui să rămână la puterea de apreciere a judecătorului sau a instanței, ținând seama de toate circumstanțele specifice în fiecare caz în parte.

- (42) Prezenta directivă ar trebui să se aplice fără a aduce atingere normelor și principiilor generale ale dreptului penal intern privind condamnarea sau aplicarea și executarea pedepselor în funcție de circumstanțele specifice fiecărui caz în parte. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a stabili cele mai adecvate pedepse sau măsuri complementare. În special, în cazul în care acestea prevăd în dreptul intern posibilitatea de a impune o obligație de refacere a mediului într-un anumit termen, cu condiția ca daunele să fie reversibile, prezenta directivă nu impune ca un judecător sau o instanță să fie, de asemenea, responsabilă de monitorizarea executării unei astfel de obligații. În mod similar, dacă retragerea permiselor și a autorizațiilor de exercitare a activităților care au condus la comiterea infracțiunii poate fi impusă ca sancțiune în temeiul dreptului intern, statele membre ar trebui să se asigure că judecătorii sau instanțele pot fi să impună ele însele o astfel de sancțiune, fie că o altă autoritate competentă este informată și poate acționa în conformitate cu normele procedurale naționale.
- (43) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere răspunderii civile în temeiul dreptului intern sau obligației de a despăgubi, în conformitate cu dreptul Uniunii sau cu dreptul intern, prejudiciul sau daunele cauzate ca urmare a unei anumite infracțiuni definite în prezenta directivă.
- (44) Publicarea datelor cu caracter personal ale persoanelor condamnate conținute în hotărârile judecătorești ar trebui să fie posibilă numai în cazuri excepționale justificate în mod corespunzător, în urma unei evaluări de la caz la caz, punând în balanță interesul public cu dreptul la viață privată și dreptul la protecția datelor cu caracter personal ale persoanei condamnate, prevăzute la articolele 7 și, respectiv, 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”). Prin urmare, publicarea acestor date cu caracter personal ar trebui să fie posibilă numai în cazul infracțiunilor grave și în cazul în care sunt necesare efecte de descurajare puternice. Evaluarea de la caz la caz ar putea lua în considerare elemente precum gravitatea daunelor cauzate mediului, prejudiciul suferit de persoanele fizice, sau ambele, dacă infracțiunea a fost comisă în mod repetat în același sector al mediului, și dacă infracțiunea a fost comisă de o întreprindere mare care își desfășoară activitatea în mai multe state membre sau în beneficiul acestuia sau de un actor important de pe piață într-un sector specific al mediului. Orice prelucrare a datelor cu caracter personal în contextul prezentei directive ar trebui să respecte dreptul Uniunii și dreptul intern aplicabile privind protecția datelor, în special Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾ și Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁰⁾. Respectiva legislație privind protecția datelor include obligația statelor membre de a prevedea garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate atunci când se publică, integral sau parțial, hotărârea judecătorească referitoare la infracțiunea săvârșită și sancțiunile sau măsurile impuse. În plus, publicarea hotărârii de condamnare a persoanei juridice, prin care se impun sancțiuni sau măsuri, ar trebui să se realizeze fără a aduce atingere normelor naționale care reglementează anonimizarea hotărârilor judecătorești sau durata publicării.
- (45) Obligația care decurge din prezenta directivă de a prevedea sancțiuni penale nu ar trebui să scutească statele membre de obligația de a prevedea în dreptul intern sancțiuni administrative și alte măsuri pentru încălcările dreptului Uniunii privind mediul.
- (46) Statele membre ar trebui să definească în mod clar domeniul de aplicare al dreptului administrativ și al dreptului penal în ceea ce privește infracțiunile împotriva mediului, în conformitate cu dreptul lor intern. În aplicarea dreptului intern care transpune prezenta directivă, statele membre ar trebui să se asigure că impunerea de sancțiuni penale și administrative respectă principiile Cartei, inclusiv interzicerea procedurilor care nu respectă principiul *ne bis in idem*.
- (47) În plus, autoritățile judiciare și administrative din statele membre ar trebui să aibă la dispoziție o serie de sancțiuni penale și măsuri de altă natură, inclusiv măsuri de natură preventivă, pentru a aborda diferitele tipuri de comportament infracțional într-un mod adaptat, în timp util, proporțional și eficace.

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89).

- (48) În cazul în care infracțiunile au un caracter continuu, acestea ar trebui să înceteze cât mai curând posibil. Statele membre sunt încurajate să permită autorităților competente să dispună încetarea imediată a faptelor contrare legii sau să prevină astfel de fapte.
- (49) În cazul în care autorii infracțiunii au obținut câștiguri financiare, aceste câștiguri ar trebui confiscate. Statele membre ar trebui să ia măsurile necesare pentru a permite ca produsele provenite din comiterea infracțiunilor și instrumentele folosite la comiterea infracțiunilor, înghețate și confiscate, să fie gestionate corespunzător, în funcție de natura lor. Statele membre ar trebui să aibă în vedere măsuri care să permită utilizarea bunurilor confiscate, acolo unde este posibil, pentru a finanța refacerea mediului sau repararea oricăror daune cauzate sau pentru a oferi despăgubiri pentru daunele aduse mediului, în conformitate cu dreptul intern.
- (50) Statele membre ar trebui să stabilească norme privind termenele de prescripție necesare pentru a combate în mod eficace infracțiunile împotriva mediului, fără a aduce atingere normelor naționale care nu stabilesc termene de prescripție pentru investigare, urmărire penală și executare. Ca regulă generală, termenul de prescripție curge de la momentul comiterii infracțiunii. Însă, întrucât prezenta directivă stabilește norme minime, statele membre pot prevedea ca termenul de prescripție să înceapă să curgă mai târziu, și anume din momentul în care infracțiunea a fost depistată, cu condiția ca momentul depistării să fie determinat în mod clar în conformitate cu dreptul intern. În temeiul prezentei directive, statelor membre li se permite să stabilească termene de prescripție mai scurte decât cele prevăzute în prezenta directivă, cu condiția ca în sistemele lor juridice să fie posibilă întreruperea sau suspendarea unor astfel de termene de prescripție mai scurte în cazul unor acte care pot fi specificate în conformitate cu dreptul intern.
- (51) Având în vedere, în special, mobilitatea autorilor infracțiunii, precum și caracterul transfrontalier al infracțiunilor prevăzute în prezenta directivă și posibilitatea desfășurării anchetelor transfrontaliere, statele membre ar trebui să își stabilească competența pentru a contracara în mod eficace aceste infracțiuni. Statele membre ar trebui să coopereze cu Eurojust, în special în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1727 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹¹⁾, în cazurile în care pot apărea conflicte de jurisdicție. Statele membre ar trebui să își stabilească competența pentru infracțiunile săvârșite la bordul unei nave sau al unei aeronave înmatriculate în statul membru în cauză sau care arborează pavilionul acesteia, ținând cont de standardele aplicabile în temeiul convențiilor internaționale în domeniu. Statele membre nu ar trebui obligate prin prezenta directivă să stabilească o nouă astfel de competență asupra infracțiunilor care nu pot fi săvârșite, prin natura lor, la bordul unei nave sau al unei aeronave.
- (52) Statele membre ar trebui să își stabilească competența pentru infracțiunile definite în prezenta directivă atunci când daunele, ca elemente constitutive ale infracțiunii, s-au produs pe teritoriul lor. În conformitate cu dreptul intern și cu principiul teritorialității, un stat membru ar putea să își stabilească competența asupra infracțiunilor săvârșite integral sau parțial pe teritoriul său.
- (53) Pentru a asigura reușita asigurării respectării legislației penale în domeniul mediului, statele membre ar trebui să pună la dispoziția autorităților competente instrumente eficace de investigare a infracțiunilor împotriva mediului, cum ar fi cele care există în dreptul lor intern pentru combaterea criminalității organizate sau a altor infracțiuni grave, dacă și în măsura în care utilizarea acestor instrumente este adecvată și proporțională cu natura și gravitatea infracțiunilor, astfel cum sunt prevăzute în dreptul intern. Astfel de instrumente ar putea să includă interceptarea comunicațiilor, supravegherea sub acoperire, inclusiv supravegherea electronică, controlul livrărilor, monitorizarea conturilor bancare și alte instrumente de investigații financiare. Aceste instrumente ar trebui utilizate în conformitate cu principiul proporționalității și cu respectarea deplină a Cartei. Dreptul la protecția datelor cu caracter personal trebuie să fie respectat cu strictețe.
- (54) Infracțiunile împotriva mediului dăunează naturii și societății. Persoanele care raportează încălcări ale dreptului Uniunii privind mediul prestează un serviciu de interes public și joacă un rol esențial în expunerea și prevenirea unor astfel de încălcări, protejând astfel mediul și bunăstarea societății. Persoanele care intră în contact cu o organizație în contextul activităților lor profesionale sunt adesea primele care cunosc amenințările sau prejudiciile aduse interesului public și mediului. Persoanele care raportează nereguli sunt cunoscute sub numele de avertizori de integritate.

⁽¹¹⁾ Regulamentul (UE) 2018/1727 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) și de înlocuire și abrogare a Deciziei 2002/187/JAI a Consiliului (JO L 295, 21.11.2018, p. 138).

Potențialii avertizori de integritate sunt adesea descurajați să raporteze preocupările sau suspiciunile pe care le au de teama unor represalii. Avertizorii de integritate beneficiază de o protecție echilibrată și efectivă în temeiul Directivei (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹²⁾, care include în domeniul său de aplicare Directiva 2008/99/CE și Directiva 2009/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹³⁾. În urma înlocuirii Directivelor 2008/99/CE și 2009/123/CE prin prezenta directivă, persoanele care raportează încălcări ale dreptului Uniunii privind mediul ar trebui, în temeiul prezentei directive, să beneficieze în continuare de această protecție din partea statelor membre care au obligații în temeiul acesteia.

- (55) Și alte persoane decât cele care raportează încălcări ale dreptului Uniunii în temeiul Directivei (UE) 2019/1937 ar putea să dețină informații valoroase cu privire la potențiale infracțiuni împotriva mediului. Acestea pot fi membri ale comunității afectate sau membri ai societății în general care participă activ la protecția mediului. Astfel de persoane care raportează infracțiuni împotriva mediului, precum și persoanele care cooperează în vederea asigurării sancționării acestor infracțiuni ar trebui să beneficieze de sprijinul și de asistența necesare în contextul procedurilor penale, astfel încât să nu fie dezavantajate ca urmare a cooperării lor, ci să beneficieze de sprijin și de asistență. Măsurile de sprijin și de asistență necesare ar trebui să fie puse la dispoziția persoanelor respective, în conformitate cu drepturile lor procesuale în temeiul dreptului intern și ar trebui să includă cel puțin toate măsurile de sprijin și de asistență aflate la dispoziția persoanelor cu drepturi procesuale corespunzătoare în cadrul procedurilor penale privind alte infracțiuni. Persoanele respective ar trebui, în conformitate cu drepturile lor procesuale din dreptul intern, să fie, de asemenea, protejate împotriva persecutării pentru raportarea infracțiunilor împotriva mediului sau pentru cooperarea lor în cadrul procedurilor penale. Conținutul măsurilor de sprijin și de asistență necesare nu este definit în prezenta directivă și ar trebui stabilit de statele membre. Statele membre nu au obligația de a pune măsurile de sprijin și de asistență la dispoziția persoanelor suspectate sau acuzate în contextul procedurilor penale în cauză.
- (56) Este important ca statele membre să evalueze necesitatea de a permite persoanelor să raporteze infracțiunile împotriva mediului în mod anonim, în cazul în care o astfel de posibilitate nu este încă prevăzută de dreptul intern.
- (57) Întrucât mediul nu se poate reprezenta ca victimă în cadrul procedurilor penale, în scopul asigurării efective a respectării legii, membrii publicului interesat ar trebui să aibă posibilitatea de a acționa în numele mediului ca bun public, în conformitate cu dreptul intern și sub rezerva normelor procedurale relevante.
- (58) Prezenta directivă nu impune statelor membre să introducă noi drepturi procesuale pentru membrii publicului interesat. Însă, atunci când într-un stat membru există astfel de drepturi procesuale ale membrilor publicului interesat în situații echivalente referitoare la infracțiuni, altele decât cele stabilite în temeiul prezentei directive, de exemplu dreptul de a participa în calitate de parte civilă, astfel de drepturi procesuale ar trebui să fie acordate membrilor publicului interesat și în cadrul procedurilor privind infracțiunile împotriva mediului definite în prezenta directivă. Drepturile membrilor publicului interesat nu aduc atingere drepturilor victimelor, astfel cum sunt stabilite în Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁴⁾. Noțiunile de „membrii publicului interesat” și „victime” ar trebui să rămână distincte și statele membre nu ar trebui să aibă obligația de a aplica drepturile victimelor și în cazul membrilor publicului interesat. Prezenta directivă nu impune statelor membre să acorde membrilor publicului interesat drepturile procesuale din procedurile penale pe care le acordă altor categorii de persoane decât membrilor publicului în cauză.
- (59) Statele membre ar trebui să ia măsurile corespunzătoare, cum ar fi campanii de informare și de sensibilizare adresate tuturor părților interesate, atât din sectorul public, cât și din sectorul privat, precum și programe de cercetare și educare, care vizează reducerea în general a infracțiunilor împotriva mediului și a riscului infracționalității împotriva mediului. După caz, statele membre ar trebui să acționeze în cooperare cu respectivele părți interesate. În acest context, printre măsurile pentru îmbunătățirea prevenirii infracțiunilor împotriva mediului s-ar putea număra promovarea sistemelor de conformitate și de diligență necesară, încurajarea operatorilor să aibă coordonatori ai funcției de conformitate pentru a contribui la respectarea dreptului Uniunii privind mediul și promovarea transparenței pentru a consolida respectarea dreptului penal în materie de mediu. Totodată, printre pedepsele complementare impuse persoanelor juridice în temeiul prezentei directive s-ar putea număra obligația

⁽¹²⁾ Directiva (UE) 2019/1937 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii (JO L 305, 26.11.2019, p. 17).

⁽¹³⁾ Directiva 2009/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de modificare a Directivei 2005/35/CE privind poluarea cauzată de nave și introducerea unor sancțiuni în caz de încălcare (JO L 280, 27.10.2009, p. 52).

⁽¹⁴⁾ Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului (JO L 315, 14.11.2012, p. 57).

întreprinderilor de a institui sisteme de diligență necesară pentru a îmbunătăți respectarea standardelor de mediu, ceea ce contribuie și la prevenirea altor infracțiuni împotriva mediului. În plus, statele membre ar putea lua în considerare instituirea unui fond pentru sprijinirea măsurilor de prevenire în ceea ce privește combaterea infracțiunilor împotriva mediului și a consecințelor devastatoare ale acestora.

- (60) Lipsa resurselor și a competențelor de asigurare a respectării legii pentru autoritățile naționale care depistează, investighează, urmăresc penal sau judecă infracțiunile împotriva mediului creează obstacole în calea prevenirii și sancționării eficiente a infracțiunilor respective. În special, deficitul de resurse este de natură să împiedice autoritățile să întreprindă acțiuni sau să limiteze acțiunile lor de asigurare a respectării legii, permițând autorilor infracțiunii să se sustragă de la răspundere sau să primească pedepse care nu corespund gravității infracțiunii. Prin urmare, ar trebui stabilite criterii minime privind resursele și competențele de asigurare a respectării legii.
- (61) Funcționarea eficientă a lanțului de asigurare a respectării legii depinde de o serie de competențe specializate. Întrucât complexitatea provocărilor reprezentate de infracțiunile împotriva mediului și natura tehnică a unei astfel de infracțiuni necesită o abordare multidisciplinară, sunt necesare un nivel ridicat de cunoștințe juridice și expertiză tehnică, sprijin financiar, precum și un nivel ridicat de formare și specializare în cadrul tuturor autorităților competente relevante. Statele membre ar trebui să asigure o formare adecvată pentru funcția persoanelor responsabile cu depistarea, investigarea, urmărirea penală sau judecarea infracțiunilor împotriva mediului. După caz, ținând seama de tradițiile constituționale și de structura sistemului lor juridic, precum și de alte circumstanțe, de exemplu dimensiunea statului membru în cauză, statele membre evaluează dacă este necesară o mai mare specializare a autorităților respective în domeniul dreptului penal al mediului, în conformitate cu dreptul intern. Dacă statul membru în cauză are o dimensiune limitată și are doar un număr limitat de autorități competente, evaluarea ar putea concluziona că, având în vedere acest număr limitat, specializarea nu este posibilă sau recomandabilă. Îndeosebi, pentru a maximiza profesionalismul și eficacitatea lanțului de asigurare a respectării legii, statele membre ar trebui, de asemenea, să ia în considerare desemnarea unor unități de anchetă specializate, a unor procurori și a unor judecători în materie penală care să trateze cazurile penale în materie de mediu. Instanțele penale generale ar putea prevedea camere specializate de judecatori. Expertiza tehnică ar trebui să fie pusă la dispoziția tuturor autorităților relevante de aplicare a legii.
- (62) Pentru a asigura un sistem eficient, integrat și coerent de asigurare a respectării legii, care să includă măsuri de drept administrativ, civil și penal, statele membre ar trebui să organizeze cooperarea internă și comunicarea între toate autorităților lor competente implicate în activitățile de asigurare a respectării legii administrative și penale, inclusiv toate autoritățile care exercită funcții de prevenire, punitive și corective.
- (63) În conformitate cu normele aplicabile, statele membre ar trebui să coopereze, de asemenea, prin intermediul agențiilor Uniunii, în special Eurojust și Europol, precum și cu organismele Uniunii, inclusiv cu Parchetul European și cu Oficiul European de Luptă Antifraudă, în domeniile lor respective de competență. Fără a aduce atingere normelor privind cooperarea transfrontalieră și asistența judiciară reciprocă în materie penală, ar trebui să se prevadă o astfel de cooperare pentru a asigura o acțiune eficientă împotriva infracțiunilor definite în prezenta directivă, incluzând asistența tehnică și operațională acordată, după caz, de către Eurojust autorităților naționale competente, în funcție de nevoile autorităților respective, pentru a-și coordona investigațiile. Dacă este cazul, poate oferi asistență și Comisia. Asistența oferită nu ar trebui să însemne participarea Comisiei la procedurile de investigare sau urmărire penală a cazurilor penale individuale desfășurate de autoritățile naționale competente și nu ar trebui înțeleasă ca incluzând sprijin financiar sau orice alt angajament bugetar al Comisiei.
- (64) Statele membre ar trebui să se asigure că informațiile privind persoanele condamnate pentru infracțiunile definite în prezenta directivă fac obiectul unui schimb între autoritățile naționale competente în conformitate cu Decizia-cadru 2009/315/JAI a Consiliului ⁽¹⁵⁾.
- (65) Pentru a asigura o abordare coerentă a combaterii infracțiunilor împotriva mediului, statele membre ar trebui să adopte, să publice, să pună în aplicare și să revizuiască periodic o strategie națională privind combaterea infracțiunilor împotriva mediului, stabilind obiectivele, prioritățile și măsurile corespunzătoare, precum și resursele necesare. Strategia națională respectivă ar trebui să abordeze, mai ales, obiectivele și prioritățile politicii naționale în domeniul infracțiunilor împotriva mediului, metodele de coordonare și cooperare între autoritățile competente, procedurile și mecanismele de monitorizare și evaluare periodică a rezultatelor obținute, precum și asistența din partea rețelelor europene cu activități în domenii cu relevanță directă pentru combaterea infracțiunilor împotriva

⁽¹⁵⁾ Decizia-cadru 2009/315/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 privind organizarea și conținutul schimbului de informații extrase din cazierile judiciare între statele membre (JO L 93, 7.4.2009, p. 23).

mediului și a încălcărilor conexe. Statele membre ar trebui să aibă competența de a decide cu privire la formatul adecvat al unei astfel de strategii, care poate ține seama de tradițiile lor constituționale în ceea ce privește separarea puterilor și a competențelor și poate fi concepută fie din perspectivă sectorială, fie ca parte integrantă dintr-un document strategic mai amplu. Indiferent dacă statele membre prevăd adoptarea uneia sau mai multor strategii, conținutul în ansamblu al acestora ar trebui să cuprindă teritoriul întregului stat membru.

- (66) Pentru a combate în mod efectiv infracțiunile de mediu definite în prezenta directivă, este necesar ca autoritățile competente din statele membre să colecteze date statistice exacte, coerente și comparabile privind respectivele infracțiuni. Statele membre ar trebui, prin urmare, să asigure un sistem adecvat pentru înregistrarea, producerea și transmiterea datelor statistice disponibile privind infracțiunile definite în prezenta directivă. Statisticile respective ar trebui utilizate de statele membre la planificarea strategică și operațională a activităților de asigurare a respectării legii, la analiza amplitudinii și tendințelor infracțiunilor împotriva mediului, precum și pentru a informa cetățenii. Statele membre ar trebui să transmită Comisiei datele statistice relevante privind procedurile în materie de infracțiuni împotriva mediului, extrase din datele deja disponibile la nivel centralizat sau descentralizat din cadrul întregului stat membru. Comisia ar trebui să evalueze și să publice periodic într-un raport rezultatele evaluării sale pe baza datelor statistice transmise de statele membre.
- (67) Datele statistice transmise în temeiul prezentei directive privind infracțiunile împotriva mediului ar trebui să fie comparabile între statele membre și colectate pe baza unor standarde minime comune. În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentei directive, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei pentru a defini formatul standard pentru transmiterea datelor statistice. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁶⁾.
- (68) Formatul standard pentru transmiterea către Comisie a datelor statistice privind tipurile și nivelurile sancțiunilor, inclusiv a informațiilor privind categoriile de infracțiuni conexe, în conformitate cu prezenta directivă, ar trebui stabilit în conformitate cu procedura comitetului prevăzută în prezenta directivă.
- (69) În conformitate cu articolele 1 și 2 și articolul 4a alineatul (1) din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei directive, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.
- (70) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.
- (71) Prezenta directivă are ca scop modificarea și completarea dispozițiilor Directivei 2008/99/CE. Având în vedere că modificările care urmează a fi efectuate sunt semnificative atât prin numărul lor, cât și prin caracterul lor, este oportun, pentru mai multă claritate, să se înlocuiască Directiva 2008/99/CE în întregime în ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie.
- (72) Directiva 2005/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁷⁾ a fost completată prin Directiva 2009/123/CE cu dispoziții privind infracțiunile și sancțiunile pentru deversările de substanțe poluante de către nave. Aceste infracțiuni și sancțiuni ar trebui să intre în domeniul de aplicare al prezentei directive. Prin urmare, pentru statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive, Directiva 2009/123/CE ar trebui înlocuită. Înlocuirea în cauză nu ar trebui să aducă atingere obligației statelor membre respective în ceea ce privește data transpunerii în dreptul intern a directivei menționate. În consecință, în ceea ce privește statele membre care au obligații în temeiul prezentei directive, trimiterile la dispozițiile Directivei 2005/35/CE care au fost adăugate sau înlocuite prin Directiva 2009/123/CE ar trebui interpretate ca trimiteri la prezenta directivă. Directiva 2005/35/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/123/CE, ar trebui să rămână obligatorie pentru statele membre pentru care prezenta directivă nu este obligatorie.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽¹⁷⁾ Directiva 2005/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind poluarea cauzată de nave și introducerea unor sancțiuni, inclusiv sancțiuni penale, pentru infracțiunile de poluare (JO L 255, 30.9.2005, p. 11).

- (73) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume stabilirea unor definiții comune ale infracțiunilor împotriva mediului și introducerea de sancțiuni penale eficace, proporționale și cu efect de descurajare pentru infracțiunile grave, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere daunele asupra mediului ce pot fi cauzate la nivel transfrontalier de respectivele fapte contrare legii și având în vedere amploarea și efectele acțiunii necesare, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut în la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.
- (74) Obligațiile introduse de prezenta directivă nu aduc atingere dreptului Uniunii privind drepturile procesuale în procedurile penale, iar statele membre ar trebui să se asigure că drepturile procesuale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale sunt pe deplin respectate.
- (75) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Cartă, inclusiv protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, libertatea de a desfășura o activitate comercială, dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare, principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, precum și dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori în cadrul procedurii penale pentru aceeași infracțiune. Prezenta directivă urmărește să asigure respectarea deplină a acestor drepturi și principii și trebuie pusă în aplicare în mod corespunzător,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește norme minime în ceea ce privește definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru a asigura o protecție mai eficace a mediului și în ceea ce privește măsurile de prevenire și combatere a infracțiunilor împotriva mediului și de aplicare efectivă a dreptului Uniunii privind mediul.

Articolul 2

Definiții

- (1) Termenii utilizați în prezenta directivă în scopul descrierii faptelor enumerate la articolul 3 alineatul (2) se interpretează, după caz, în conformitate cu definițiile prevăzute în dreptul Uniunii astfel cum se menționează la articolul 3 alineatul (1) litera (a).
- (2) În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:
- (a) „persoană juridică” înseamnă orice entitate juridică care deține acest statut în temeiul dreptului intern aplicabil, cu excepția statelor sau a organismelor publice care exercită prerogative de putere publică și a organizațiilor internaționale publice;
- (b) „habitat în cadrul unui sit protejat” înseamnă orice habitat al speciilor pentru care o arie este clasificată ca arie de protecție specială, în temeiul articolului 4 alineatul (1) sau (2) din Directiva 2009/147/CE, sau orice habitat natural sau habitat al speciilor pentru care un sit este desemnat ca arie specială de conservare, în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Directiva 92/43/CEE sau pentru care un sit este inclus pe lista siturilor de importanță comunitară în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva 92/43/CEE;
- (c) „ecosistem” înseamnă un complex dinamic de comunități de plante, animale, ciuperci și microorganisme și mediul lor abiotic, care interacționează într-o unitate funcțională, și include tipuri de habitate, habitate ale speciilor și populații de specii.

Articolul 3

Infracțiuni

- (1) Statele membre se asigură că faptele enumerate la alineatele (2) și (3) de la prezentul articol, atunci când sunt săvârșite cu intenție, și faptele menționate la alineatul (4) din prezentul articol, atunci când sunt săvârșite cel puțin din neglijență gravă, constituie infracțiuni dacă faptele respective sunt contrare legii.

În sensul prezentei directive, o faptă este contrară legii în cazul în care încalcă:

- (a) dreptul Uniunii care contribuie la urmărirea unuia dintre obiectivele politicii Uniunii în domeniul mediului, astfel cum se prevede la articolul 191 alineatul (1) din TFUE; sau
- (b) un act cu putere de lege sau un act administrativ al unui stat membru sau o decizie adoptată de o autoritate competentă a unui stat membru, care pune în aplicare dreptul Uniunii menționat la litera (a).

O astfel de faptă este contrară legii chiar dacă are loc în temeiul unei autorizații eliberate de o autoritate competentă a unui stat membru atunci când autorizația respectivă a fost obținută în mod fraudulos sau prin corupție, extorcare sau constrângere ori dacă autorizația respectivă încalcă în mod vădit cerințele legale de fond relevante.

(2) Statele membre se asigură că următoarele fapte constituie infracțiuni în cazul în care sunt contrare legii și sunt săvârșite cu intenție:

- (a) deversarea, emiterea sau introducerea unei cantități de materii sau substanțe, de energie sau radiații ionizante în aer, sol sau apă, care provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (b) introducerea pe piață, cu încălcarea unei interdicții sau a unei alte cerințe care vizează protecția mediului, a unui produs a cărui utilizare pe scară largă, și anume o utilizare de către mai mulți utilizatori, indiferent de numărul acestora, are ca rezultat deversarea, emiterea sau introducerea unei cantități de materii sau substanțe, de energie sau de radiații ionizante în aer, sol sau apă, și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (c) fabricarea, introducerea sau punerea la dispoziție pe piață, exportul sau utilizarea substanțelor ca atare, în amestecuri sau în produse, inclusiv încorporarea lor în produse, în cazul în care fapta provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane, daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor și:

(i) sunt restricționate în temeiul titlului VIII din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁸⁾ și al anexei XVII la acesta;

(ii) sunt interzise în temeiul titlului VII din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006;

(iii) nu respectă Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾;

(iv) nu respectă Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾;

(v) nu respectă Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾; sau

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (JO L 309, 24.11.2009, p. 1).

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide (JO L 167, 27.6.2012, p. 1).

⁽²¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE, precum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (JO L 353, 31.12.2008, p. 1).

- (vi) sunt interzise în temeiul anexei I la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²²⁾;
- (d) fabricarea, utilizarea, depozitarea, importul sau exportul de mercur, de compuși ai mercurului, de amestecuri de mercur și de produse cu adaos de mercur, în cazul în care o astfel de faptă se săvârșește cu nerespectarea cerințelor prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²³⁾ și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (e) executarea proiectelor în înțelesul articolului 1 alineatul (2) litera (a), menționată la articolul 4 alineatele (1) și (2) din Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁴⁾, în cazul în care o astfel de faptă se săvârșește fără aprobarea de dezvoltare și provoacă sau este susceptibil să provoace daune semnificative calității aerului sau solului sau calității ori stării apei, ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (f) colectarea, transportul sau tratarea deșeurilor, supravegherea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a amplasamentelor de eliminare, inclusiv acțiunile întreprinse în calitate de comerciant sau broker, în cazul în care o astfel de faptă:
- (i) se referă la deșeurile periculoase astfel cum sunt definite la articolul 3 punctul 2 din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁵⁾ și vizează o cantitate care nu poate fi neglijată de astfel de deșeuri; sau
- (ii) se referă la alte deșeuri decât cele menționate la punctul (i) și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (g) transferul de deșeuri, în înțelesul articolului 2 punctul 26 din Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁶⁾ în cazul în care o astfel de faptă privește o cantitate care nu poate fi neglijată, fie că se realizează printr-un singur transfer, fie prin mai multe transferuri aparent legate între ele;
- (h) reciclarea navelor care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1257/2013, în cazul în care o astfel de faptă se săvârșește cu nerespectarea cerințelor menționate la articolul 6 alineatul (2) litera (a) din regulamentul respectiv;
- (i) deversarea de către nave de substanțe poluante care intră în domeniul de aplicare al articolului 3 din Directiva 2005/35/CE în oricare dintre zonele menționate la articolul 3 alineatul (1) din directiva respectivă, cu excepția cazului în care o astfel de deversare de către nave îndeplinește condițiile pentru excepțiile prevăzute la articolul 5 din directiva respectivă, care cauzează sau este susceptibilă să provoace deteriorarea calității apei sau daune mediului marin;

⁽²²⁾ Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (JO L 169, 25.6.2019, p. 45).

⁽²³⁾ Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008 (JO L 137, 24.5.2017, p. 1).

⁽²⁴⁾ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

⁽²⁵⁾ Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO L 312, 22.11.2008, p. 3).

⁽²⁶⁾ Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 (JO L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj>).

- (j) operarea sau închiderea unei instalații în care se desfășoară o activitate periculoasă sau în care sunt depozitate sau utilizate substanțe sau amestecuri periculoase, în cazul în care o astfel de faptă și o astfel de activitate periculoasă sau astfel de substanțe sau amestecuri periculoase intră în domeniul de aplicare al Directivei 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁷⁾ sau al Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁸⁾ și fapta respectivă provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (k) construirea, operarea și dezmembrarea unei instalații, în cazul în care o astfel de faptă și o astfel de instalație intră în domeniul de aplicare al Directivei 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁹⁾ și fapta respectivă provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (l) fabricarea, producerea, prelucrarea, manipularea, utilizarea, deținerea, depozitarea, transportul, importul, exportul sau eliminarea materialelor sau substanțelor radioactive, în cazul în care o astfel de faptă și astfel de materiale sau substanțe intră în domeniul de aplicare al Directivei 2013/59/Euratom⁽³⁰⁾, al Directivei 2014/87/Euratom⁽³¹⁾ sau al Directivei 2013/51/Euratom⁽³²⁾ și fapta respectivă provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (m) captarea apelor de suprafață sau subterane în înțelesul Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽³³⁾, în cazul în care o astfel de faptă provoacă sau este susceptibilă să provoace daune semnificative stării ecologice sau potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață sau stării cantitative a corpurilor de apă subterană;
- (n) uciderea, distrugerea, prelevarea, deținerea, vânzarea sau oferirea spre vânzare a unui specimen sau a unor specimene din speciile de faună sau floră sălbatică enumerate în anexa IV sau în anexa V în cazul în care speciile din anexa V fac obiectul aceluiași măsuri ca cele adoptate pentru speciile din anexa IV la Directiva 92/43/CEE a Consiliului⁽³⁴⁾ și a unui specimen sau a mai multor specimene din speciile menționate la articolul 1 din Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽³⁵⁾, cu excepția cazurilor în care fapta se referă la o cantitate neglijabilă de astfel de specimene;
- (o) comerțul cu un specimen sau specimene, sau părți sau derivate ale acestora, din speciile de faună sau floră sălbatică enumerate în anexele A și B la Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului⁽³⁶⁾ și importul unui specimen sau specimene, sau părți sau derivate ale acestora, din astfel de specii enumerate în anexa C la regulamentul respectiv, cu excepția cazurilor în care fapta se referă la o cantitate neglijabilă de astfel de specimene;

⁽²⁷⁾ Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (JO L 197, 24.7.2012, p. 1).

⁽²⁸⁾ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

⁽²⁹⁾ Directiva 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind siguranța operațiunilor petroliere și gaze offshore și de modificare a Directivei 2004/35/CE (JO L 178, 28.6.2013, p. 66).

⁽³⁰⁾ Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1).

⁽³¹⁾ Directiva 2014/87/Euratom a Consiliului din 8 iulie 2014 de modificare a Directivei 2009/71/Euratom de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 219, 25.7.2014, p. 42).

⁽³²⁾ Directiva 2013/51/Euratom a Consiliului din 22 octombrie 2013 de stabilire a unor cerințe de protecție a sănătății populației în ceea ce privește substanțele radioactive din apa destinată consumului uman (JO L 296, 7.11.2013, p. 12).

⁽³³⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽³⁴⁾ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

⁽³⁵⁾ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7).

⁽³⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea (JO L 61, 3.3.1997, p. 1).

- (p) introducerea sau punerea la dispoziție pe piața Uniunii sau exportul de pe piața Uniunii a materiilor prime sau a altor produse relevante asociate cu defrișările și degradarea pădurilor, încălcând interdicția prevăzută la articolul 3 din Regulamentul (UE) 2023/1115, cu excepția cazului în care fapta se referă la o cantitate neglijabilă;
- (q) orice faptă care provoacă deteriorarea unui habitat din cadrul unui sit protejat sau perturbarea speciilor de animale enumerate la litera (a) din anexa II la Directiva 92/43/CEE din cadrul unui sit protejat în înțelesul articolului 6 alineatul (2) din directiva respectivă, atunci când respectiva deteriorare sau perturbare este semnificativă;
- (r) aducerea pe teritoriul Uniunii, introducerea pe piață, deținerea, creșterea, transportarea, utilizarea, schimbul, permiterea reproducerii, creșterea sau cultivarea, eliberarea în mediu sau răspândirea de specii alogene invazive de interes pentru Uniune, în cazul în care fapta încalcă:
- (i) restricțiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁷⁾ și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor; sau
 - (ii) o condiție a autorizației emise în temeiul articolului 8 sau a autorizației acordate în temeiul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 și provoacă sau este susceptibilă să provoace decesul unei persoane sau vătămarea gravă a unei persoane sau daune semnificative calității aerului, a solului sau a apei ori daune semnificative unui ecosistem, animalelor sau plantelor;
- (s) producerea, introducerea pe piață, importul, exportul, utilizarea sau eliberarea de gaze care diminuează stratul de ozon, în formă pură sau sub formă de amestecuri, astfel cum se menționează la articolul 2 litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/590 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁸⁾, sau producerea, introducerea pe piață, importul, exportul sau utilizarea produselor și echipamentelor și a părților acestora care conțin substanțe care diminuează stratul de ozon sau a căror funcționare depinde de aceste substanțe, astfel cum se menționează la articolul 2 litera (b) din regulamentul respectiv;
- (t) producerea, introducerea pe piață, importul, exportul, utilizarea sau eliberarea de gaze fluorurate cu efect de seră, ca atare sau sub formă de amestecuri, astfel cum se menționează la articolul 2 litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁹⁾, sau producerea, introducerea pe piață, importul, exportul sau utilizarea produselor și echipamentelor și a părților acestora care conțin gaze fluorurate cu efect de seră sau a căror funcționare depinde de aceste gaze, astfel cum se menționează la articolul 2 litera (b) din regulamentul respectiv, sau punerea în funcțiune a unor astfel de produse și echipamente.
- (3) Statele membre se asigură că infracțiunile privind faptele enumerate la alineatul (2) constituie infracțiuni calificate în cazul în care faptele respective provoacă:
- (a) distrugerea sau daune semnificative și pe scară largă, care sunt ireversibile sau de lungă durată, distrugerea unui ecosistem de dimensiuni considerabile sau cu o valoare ecologică considerabilă, ori a unui habitat din cadrul unui sit protejat; sau
 - (b) daune semnificative și pe scară largă, care sunt ireversibile sau de lungă durată calității aerului, solului sau apei.
- (4) Statele membre se asigură că faptele enumerate la alineatul (2) literele (a)-(d), (f) și (g), literele (i)-(q), litera (r) punctul (ii) și literele (s) și (t) constituie infracțiuni atunci când faptele respective sunt contrare legii și sunt săvârșite cel puțin din neglijență gravă.

⁽³⁷⁾ Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive (JO L 317, 4.11.2014, p. 35).

⁽³⁸⁾ Regulamentul (UE) 2024/590 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind substanțele care diminuează stratul de ozon și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1005/2009 (JO L, 2024/590, 20.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/590/oj>).

⁽³⁹⁾ Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014 (JO L, 2024/573, 20.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>).

(5) Pe lângă infracțiunile privind faptele enumerate la alineatul (2), statele membre pot să prevadă, în conformitate cu dreptul lor intern, infracțiuni suplimentare pentru a proteja mediul.

(6) Atunci când evaluează dacă daunele sau daunele probabile sunt semnificative, în ceea ce privește faptele enumerate la alineatul (2) literele (a)-(e), litera (f) punctul (ii), literele (j)-(m) și (r), statele membre se asigură că se iau în considerare unul sau mai multe dintre următoarele elemente, după caz:

- (a) starea inițială a mediului afectat;
- (b) dacă daunele sunt de lungă durată, pe termen mediu sau scurt;
- (c) amploarea daunelor;
- (d) reversibilitatea daunelor.

(7) Atunci când evaluează dacă faptele enumerate la alineatul (2) literele (a)-(e), litera (f) punctul (ii) și literele (i)-(m) și (r) este susceptibilă să cauzeze daune calității aerului sau solului, ori calității sau stării apei, ori unui ecosistem, animalelor sau plantelor, statele membre se asigură că se iau în considerare unul sau mai multe dintre următoarele elemente, atunci când acestea sunt relevante:

- (a) fapta se referă la o activitate considerată ca fiind riscantă sau periculoasă pentru mediu sau pentru sănătatea umană și necesită o autorizație care nu a fost obținută sau respectată;
- (b) măsura în care este depășit pragul de reglementare, o valoare sau un alt parametru obligatoriu prevăzut în dreptul Uniunii sau în dreptul intern la care se face referire la alineatul (1) al doilea paragraf literele (a) și (b), sau într-o autorizație emisă pentru activitatea relevantă;
- (c) dacă materialul sau substanța este clasificat(ă) ca fiind periculos (periculoasă), cu grad de risc sau este inclus(ă) pe o altă listă ca fiind nociv(ă) pentru mediu sau pentru sănătatea umană.

(8) Pentru a determina dacă respectiva cantitate este neglijabilă sau nu poate fi neglijată în sensul alineatului (2) litera (f) punctul (i) și literele (g), (n), (o) și (p), statele membre se asigură că se iau în considerare unul sau mai multe dintre următoarele elemente, după caz:

- (a) numărul de elemente în cauză;
- (b) măsura în care este depășit un prag de reglementare, o valoare sau un alt parametru obligatoriu prevăzut în dreptul Uniunii sau în dreptul intern, astfel cum se menționează la alineatul (1) al doilea paragraf literele (a) și (b);
- (c) stadiul de conservare a speciilor de faună sau floră în cauză;
- (d) costul refacerii mediului, în cazul în care este posibil să se evalueze acest cost.

Articolul 4

Instigare, complicitatea și tentativa

(1) Statele membre se asigură că instigarea și complicitatea la comiterea unei infracțiuni care intră sub incidența articolului 3 alineatele (2) și (3) se pedepsesc ca infracțiuni.

(2) Statele membre se asigură că tentativa de a comite o infracțiune în care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) literele (a)-(d), literele (f) și (g), literele (i)-(m) și literele (o), (p), (r), (s) și (t) se pedepsește ca infracțiune.

Articolul 5

Sanțiuni aplicabile persoanelor fizice

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 sunt pedepsite prin sancțiuni penale efective, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că:

- (a) infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) literele (a)-(d), (f), (j), (k), (l) și (r) sunt pasibile de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin zece ani în cazul în care provoacă decesul unei persoane;

- (b) infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (3) sunt pasibile de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin opt ani;
- (c) infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (4), atunci când respectivul alineat face trimitere la articolul 3 alineatul (2) literele (a)-(d), (f), (j), (k) și (l), sunt pasibile de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin cinci ani dacă provoacă decesul unei persoane;
- (d) infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) literele (a)-(l), (p), (s) și (t) sunt pasibile de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin cinci ani;
- (e) infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) literele (m), (n), (o), (q) și (r) sunt pasibile de aplicarea unei pedepse cu închisoarea cu maximum de cel puțin trei ani.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele fizice care au comis infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 pot fi supuse unor sancțiuni penale complementare, sau măsuri de altă natură, care pot include următoarele:

- (a) obligația:
 - (i) de a reface mediul într-o anumită perioadă de timp, în cazul în care daunele sunt reversibile, sau
 - (ii) de a plăti despăgubiri pentru daunele aduse mediului, în cazul în care daunele sunt ireversibile sau autorul infracțiunii nu este în măsură să refacă mediul;
- (b) amenzi care sunt proporționale cu gravitatea faptelor și cu situația individuală, financiară și de altă natură a persoanei fizice în cauză și, după caz, care sunt stabilite ținându-se seama în mod corespunzător de gravitatea și durata daunelor cauzate mediului și de beneficiile financiare generate de infracțiune;
- (c) excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la procedurile de achiziții publice, granturi, concesiuni și licențe;
- (d) interdicția de a exercita în cadrul unei persoane juridice o funcție de conducere de tipul celei de care a făcut uz pentru comiterea infracțiunii;
- (e) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au condus la comiterea infracțiunii;
- (f) interdicții temporare de a candida pentru funcții publice;
- (g) în cazul în care există un interes public, în urma unei evaluări individuale, publicarea integrală sau parțială a hotărârii judecătorești care vizează infracțiunea comisă și sancțiunile sau măsurile impuse, care poate include datele cu caracter personal ale persoanelor condamnate numai în cazuri excepționale, justificate în mod corespunzător.

Articolul 6

Răspunderea persoanelor juridice

(1) Statele membre se asigură că persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, în cazul în care aceste infracțiuni au fost comise în beneficiul lor de orice persoană care deține o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice în cauză și care a acționat fie individual, fie în calitate de membru al unui organ al persoanei juridice respective, pe baza:

- (a) unui mandat de reprezentare a persoanei juridice;
- (b) unei competențe de a lua decizii în numele persoanei juridice; sau
- (c) unei competențe de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

(2) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice pot fi trase la răspundere atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) a făcut posibilă comiterea infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 în beneficiul acelei persoane juridice de către o persoană aflată sub autoritatea sa.

(3) Răspunderea persoanelor juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) de la prezentul articol nu exclude procedurile penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori ori complici la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4.

Articolul 7

Sancțiuni aplicabile persoanelor juridice

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice trase la răspundere în temeiul articolului 6 alineatul (1) sau (2) fac obiectul unor sancțiuni penale sau măsuri de altă natură eficace, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sancțiunile penale sau măsurile de altă natură aplicabile persoanelor juridice trase la răspundere în temeiul articolului 6 alineatul (1) sau (2) pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 includ amenzi penale sau de altă natură și pot include alte sancțiuni penale sau măsuri de altă natură, precum:

(a) obligația:

(i) de a reface mediul într-o anumită perioadă de timp, în cazul în care daunele sunt reversibile, sau

(ii) de a plăti despăgubiri pentru daunele provocate mediului, în cazul în care daunele sunt ireversibile sau autorul infracțiunii nu este în măsură să refacă mediul;

(b) excluderea de la dreptul de a primi beneficii publice sau ajutor public;

(c) excluderea de la accesul la fonduri publice, inclusiv de la procedurile de achiziții publice, granturi, concesiuni și licențe;

(d) interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale;

(e) retragerea permiselor și a autorizațiilor de desfășurare a activităților care au condus la săvârșirea infracțiunii;

(f) plasarea sub supraveghere judiciară;

(g) lichidarea judiciară;

(h) închiderea unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii;

(i) obligația de a institui sisteme de diligență necesară pentru a îmbunătăți respectarea standardelor de mediu;

(j) în cazul în care există un interes public, publicarea integrală sau parțială a hotărârii judecătorești care vizează infracțiunea comisă și sancțiunile sau măsurile impuse, fără a aduce atingere normelor privind confidențialitatea și protecția datelor cu caracter personal.

(3) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că, cel puțin în cazul persoanelor juridice trase la răspundere în temeiul articolului 6 alineatul (1), infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) sunt pasibile de aplicarea unor amenzi penale sau de altă natură, al căror quantum este proporțional cu gravitatea faptei și cu situația individuală, financiară și de altă natură a persoanei juridice în cauză. Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că nivelul maxim al unor astfel de amenzi nu este mai mic de următoarele quantumuri:

- (a) pentru infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) literele (a)-(l), (p), (s) și (t):
- (i) 5 % din cifra de afaceri totală înregistrată la nivel mondial de persoana juridică, fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar anterior deciziei de aplicare a amenzii, sau
 - (ii) o sumă ce reprezintă echivalentul a 40 000 000 EUR;
- (b) pentru infracțiunile care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2) literele (m), (n), (o), (q) și (r):
- (i) 3 % din cifra de afaceri totală înregistrată la nivel mondial de persoana juridică, fie în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea, fie în exercițiul financiar anterior deciziei de aplicare a amenzii, sau
 - (ii) o sumă ce reprezintă echivalentul a 24 000 000 EUR.

Statele membre pot prevedea norme pentru cazurile în care nu este posibil să se stabilească cuantumul amenzii pe baza cifrei de afaceri totale înregistrate la nivel mondial de persoana juridică în exercițiul financiar anterior celui în care a fost săvârșită infracțiunea sau în exercițiul financiar anterior deciziei de aplicare a amenzii.

(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice trase la răspundere în temeiul articolului 6 pentru infracțiunea care intră sub incidența articolului 3 alineatul (3) sunt pasibile de sancțiuni penale sau măsuri de altă natură mai aspre decât cele aplicabile infracțiunilor care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2).

Articolul 8

Circumstanțe agravante

În măsura în care următoarele circumstanțe nu fac parte din elementele constitutive ale infracțiunilor menționate la articolul 3, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile relevante menționate la articolele 3 și 4, una sau mai multe dintre următoarele circumstanțe pot fi considerate circumstanțe agravante, în conformitate cu dreptul intern:

- (a) infracțiunea a provocat distrugerii sau daune semnificative ireversibile sau de lungă durată unui ecosistem;
- (b) infracțiunea a fost comisă în cadrul unei organizații criminale în înțelesul Deciziei-cadru 2008/841/JAI a Consiliului ⁽⁴⁰⁾;
- (c) infracțiunea a implicat utilizarea, de către autorul infracțiunii, de documente false sau falsificate;
- (d) infracțiunea a fost comisă de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor sale;
- (e) autorul infracțiunii a fost condamnat anterior, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru infracțiuni de aceeași natură cu cele prevăzute la articolul 3 sau 4;
- (f) infracțiunea a generat, sau s-a preconizat că va genera, beneficii financiare substanțiale sau a avut ca rezultat evitarea unor cheltuieli substanțiale, direct sau indirect, în măsura în care pot fi determinate beneficiile sau cheltuielile respective;
- (g) autorul infracțiunii a distrus probe sau a intimidat martorii sau reclamantii;

⁽⁴⁰⁾ Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate (JO L 300, 11.11.2008, p. 42).

- (h) infracțiunea a fost săvârșită în cadrul unei arii clasificate ca arie de protecție specială, în temeiul articolului 4 alineatul (1) sau (2) din Directiva 2009/147/CE, în cadrul unui sit desemnat ca arie specială de conservare în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Directiva 92/43/CEE, sau în cadrul unui sit inclus pe lista siturilor de importanță comunitară în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva 92/43/CEE.

Circumstanța agravantă menționată la litera (a) de la prezentul articol nu se aplică infracțiunilor care intră sub incidența articolului 3 alineatul (3).

Articolul 9

Circumstanțe atenuante

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește infracțiunile relevante prevăzute la articolele 3 și 4, una sau mai multe dintre următoarele circumstanțe pot fi considerate circumstanțe atenuante, în conformitate cu dreptul intern:

- (a) autorul infracțiunii readuce mediul la starea sa anterioară, în cazul în care această refacere nu constituie o obligație în temeiul Directivei 2004/35/CE, sau, înainte de începerea unei anchete penale, ia măsuri pentru a reduce la minimum impactul și amplexarea daunelor sau pentru a repara daunele;
- (b) autorul infracțiunii transmite autorităților administrative sau judiciare informații pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, care le ajută:
- (i) să identifice sau să îi aducă în fața justiției pe ceilalți autori ai infracțiunii;
 - (ii) să găsească dovezi.

Articolul 10

Înghețarea și confiscarea

Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite urmărirea, identificarea, înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4.

Statele membre care au obligații în temeiul Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴¹⁾ iau măsurile menționate la primul paragraf în conformitate cu directiva respectivă.

Articolul 11

Termene de prescripție

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a prevedea un termen de prescripție care să permită investigarea, urmărirea penală, judecarea și pronunțarea unei hotărâri judecătorești în cazul infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 într-un termen suficient după comiterea acestor infracțiuni, astfel încât infracțiunile respective să poată fi abordate eficient.

Statele membre iau măsurile necesare pentru a prevedea un termen de prescripție care să permită executarea pedepselor impuse în urma unei condamnări definitive pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 într-un termen suficient după condamnarea respectivă.

(2) Termenul de prescripție menționat la alineatul (1) primul paragraf este următorul:

- (a) cel puțin zece ani de la săvârșirea infracțiunii pentru infracțiunile care sunt pasibile de o pedeapsă maximă de cel puțin zece ani de închisoare;
- (b) cel puțin cinci ani de la săvârșirea infracțiunii pentru infracțiunile care sunt pasibile de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin cinci ani;

⁽⁴¹⁾ Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană (JO L 127, 29.4.2014, p. 39).

- (c) cel puțin trei ani de la săvârșirea infracțiunii pentru infracțiunile care sunt pasibile de o pedeapsă maximă cu închisoarea de cel puțin trei ani.
- (3) Termenul de prescripție menționat la alineatul (1) al doilea paragraf este următorul:
 - (a) cel puțin zece ani de la data unei condamnări definitive în următoarele cazuri:
 - (i) o pedeapsă cu închisoarea pentru o perioadă mai mare de cinci ani sau, alternativ,
 - (ii) o pedeapsă cu închisoarea în cazul unei infracțiuni pasibile de o pedeapsă maximă de cel puțin zece ani de închisoare;
 - (b) cel puțin cinci ani de la data unei condamnări definitive în următoarele cazuri:
 - (i) o pedeapsă cu închisoarea pentru o perioadă mai mare de un an sau, alternativ,
 - (ii) o pedeapsă cu închisoarea în cazul unei infracțiuni pasibile de o pedeapsă maximă de cel puțin cinci ani de închisoare; și
 - (c) cel puțin trei ani de la data unei condamnări definitive în următoarele cazuri:
 - (i) o pedeapsă cu închisoarea pentru o perioadă de cel mult un an, sau, alternativ,
 - (ii) o pedeapsă cu închisoarea în cazul unei infracțiuni pasibile de o pedeapsă maximă de cel puțin trei ani de închisoare.
- (4) Prin derogare de la alineatele (2) și (3), statele membre pot stabili un termen de prescripție mai scurt de zece ani, dar de minimum cinci ani, cu condiția ca acest termen de prescripție să poată fi întrerupt sau suspendat în cazul unor acte specifice.

Articolul 12

Competență

- (1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili competența în privința infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4, în următoarele cazuri:
 - (a) infracțiunea a fost comisă, în totalitate sau parțial, pe teritoriul său;
 - (b) infracțiunea a fost comisă la bordul unei nave sau al unei aeronave înmatriculate în statul membru în cauză sau care arborează pavilionul acestuia;
 - (c) daunele care fac parte din elementele constitutive ale infracțiunii s-au produs pe teritoriul său; sau
 - (d) autorul infracțiunii este resortisantul statului membru respectiv.
- (2) Statele membre informează Comisia atunci când decid să își extindă competența pentru a cuprinde una sau mai multe dintre infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, comise în afara teritoriului său, în cazul în care:
 - (a) autorul infracțiunii își are reședința obișnuită pe teritoriul său;
 - (b) infracțiunea este comisă în beneficiul unei persoane juridice stabilite pe teritoriul său;
 - (c) infracțiunea este comisă împotriva unuia dintre resortisanții săi sau a unei persoane care își are reședința obișnuită pe teritoriul său; sau
 - (d) infracțiunea a creat un risc grav pentru mediul de pe teritoriul său.

În cazul în care o infracțiune menționată la articolele 3 și 4 se încadrează în sfera de competență a mai multor state membre, statele membre respective cooperează pentru a stabili statul membru care urmează să desfășoare procedurile penale. Atunci când este cazul și în conformitate cu articolul 12 alineatul (2) din Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului ⁽⁴²⁾, chestiunea este transmisă către Eurojust.

(3) În cazurile menționate la alineatul (1) literele (c) și (d), statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că exercitarea competenței lor nu este supusă condiției ca urmărirea penală să poată fi inițiată numai în urma unei denunțări din partea statului pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea.

Articolul 13

Instrumente de anchetă

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că sunt disponibile instrumente de anchetă efective și proporționale pentru investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4. Dacă este cazul, printre instrumentele respective se includ instrumente speciale de anchetă, cum ar fi cele utilizate pentru combaterea criminalității organizate sau a altor forme grave de criminalitate.

Articolul 14

Protecția persoanelor care raportează infracțiuni împotriva mediului sau care contribuie la investigarea acestora

Fără a aduce atingere Directivei (UE) 2019/1937, statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană care raportează infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 din prezenta directivă și care furnizează dovezi sau cooperează în alt mod cu autoritățile competente, beneficiază de măsuri de sprijin și asistență în contextul procedurilor penale, în conformitate cu dreptul intern.

Articolul 15

Publicarea informațiilor în interes public și accesul la justiție pentru publicul interesat

Statele membre se asigură că persoanele afectate sau care ar putea fi afectate de infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 din prezenta directivă, persoanele care au un interes suficient sau care pretind încălcarea unui drept, precum și organizațiile neguvernamentale care promovează protecția mediului și care îndeplinesc cerințele prevăzute de dreptul intern, au drepturi procesuale corespunzătoare în cadrul procedurilor privind infracțiunile respective, în cazul în care aceste drepturi procesuale pentru publicul interesat există în statul membru respectiv în procedurile privind alte infracțiuni, de exemplu în calitate de parte civilă. În aceste cazuri, statele membre se asigură, de asemenea, în conformitate cu dreptul lor intern, că informațiile privind stadiul procedurilor sunt comunicate publicului interesat, atunci când astfel de proceduri sunt disponibile pentru alte infracțiuni.

Articolul 16

Prevenirea

Statele membre iau măsurile corespunzătoare, cum ar fi campanii de informare și de sensibilizare adresate tuturor părților interesate, atât din sectorul public, cât și din sectorul privat, precum și programe de cercetare și educare, care vizează reducerea infracțiunilor împotriva mediului și a riscului infracționalității împotriva mediului. După caz, statele membre acționează în cooperare cu respectivele părți interesate.

Articolul 17

Resurse

Statele membre se asigură că autoritățile naționale care depistează, investighează, urmăresc penal sau judecă infracțiunile împotriva mediului dispun de personal suficient calificat și de suficiente resurse financiare, tehnice și tehnologice pentru îndeplinirea cu eficacitate a funcțiilor lor legate de punerea în aplicare a prezentei directive. Ținând seama de tradițiile constituționale și de structura sistemului lor juridic, precum și de alte circumstanțe naționale, statele membre evaluează dacă este necesară o mai mare specializare a autorităților respective în domeniul dreptului penal al mediului, în conformitate cu dreptul intern.

⁽⁴²⁾ Decizia-cadru 2009/948/JAI a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale (JO L 328, 15.12.2009, p. 42).

*Articolul 18***Formarea profesională**

Fără a aduce atingere independenței judiciare și diferențelor organizatorice ale sistemelor judiciare din Uniune, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a le asigura periodic judecătorilor, procurorilor, poliției, personalului judiciar și personalului autorităților competente implicat în proceduri și anchete penale o formare specializată cu privire la obiectivele prezentei directive, care să corespundă funcțiilor judecătorilor, procurorilor, poliției, personalului judiciar și personalului autorităților competente.

*Articolul 19***Coordonarea și cooperarea între autoritățile competente dintr-un stat membru**

Statele membre iau măsurile necesare pentru a stabili mecanisme adecvate de coordonare și cooperare la nivel strategic și operațional între toate autoritățile lor competente implicate în prevenirea și combaterea infracțiunilor împotriva mediului. Astfel de mecanisme urmăresc cel puțin:

- (a) asigurarea priorităților comune și înțelegerea comună a relației dintre aplicarea penală și administrativă;
- (b) schimbul de informații în scopuri strategice și operaționale, în limitele stabilite în dreptul Uniunii și dreptul intern aplicabile;
- (c) consultarea în cadrul investigațiilor individuale, în limitele stabilite în dreptul Uniunii și dreptul intern aplicabile;
- (d) schimbul de bune practici;
- (e) acordarea unei asistențe rețelilor europene de practicieni care lucrează în domenii relevante pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului și a încălcărilor conexe.

Mecanismele menționate la primul paragraf pot lua forma unor organisme de coordonare specializate, a unor memorandumuri de înțelegere între autoritățile competente, a unor rețele naționale de aplicare a legii și a unor activități comune de formare.

*Articolul 20***Cooperarea dintre statele membre și Comisie și alte organe, oficii sau agenții ale Uniunii**

În cazul în care se suspectează că infracțiunile împotriva mediului sunt de natură transfrontalieră, autoritățile competente ale statelor membre în cauză au în vedere transmiterea informațiilor referitoare la infracțiunile respective către organismele competente corespunzătoare.

Fără a aduce atingere normelor privind cooperarea transfrontalieră și asistența judiciară reciprocă în materie penală, statele membre, Eurojust, Europol, Parchetul European, Oficiul European de Luptă Antifraudă și Comisia cooperează, în limitele competențelor lor respective, pentru combaterea infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4. În acest scop, dacă este cazul, Eurojust acordă asistența tehnică și operațională de care au nevoie autoritățile naționale competente pentru o mai bună coordonare a anchetelor lor. Dacă este cazul, poate oferi asistență și Comisia.

*Articolul 21***Strategia națională**

- (1) Statele membre stabilesc și publică o strategie națională privind combaterea infracțiunilor împotriva mediului până la 21 mai 2027.

Statele membre iau măsuri pentru a pune în aplicare strategia lor națională fără întârzieri nejustificate. Strategia națională abordează cel puțin următoarele aspecte:

- (a) obiectivele și prioritățile politicii naționale în domeniul infracțiunilor împotriva mediului, inclusiv în cazurile transfrontaliere, precum și modalitățile de evaluare periodică a îndeplinirii acestora;

- (b) rolurile și responsabilitățile tuturor autorităților competente implicate în combaterea infracțiunilor împotriva mediului, inclusiv în ceea ce privește coordonarea și cooperarea între autoritățile naționale competente, precum și cu organele competente ale Uniunii, și în ceea ce privește acordarea de asistență rețelelor europene cu activități în chestiuni ce țin direct de combaterea acestor infracțiuni, inclusiv în cazurile transfrontaliere;
 - (c) modul în care va fi sprijinită specializarea specialiștilor din domeniul asigurării respectării legii, o estimare a resurselor alocate pentru combaterea infracțiunilor împotriva mediului și o evaluare a nevoilor viitoare în această privință.
- (2) Statele membre se asigură că strategia lor națională este revizuită și actualizată la intervale regulate, care nu depășesc cinci ani, pe baza unei abordări bazate pe analiza riscurilor, pentru a ține seama de evoluțiile și tendințele relevante și de amenințările aferente în ceea ce privește infracțiunile împotriva mediului.

Articolul 22

Date statistice

- (1) Statele membre se asigură că se instituie un sistem pentru înregistrarea, producerea și punerea la dispoziție a datelor statistice anonimizate privind etapele de raportare, de investigare și cele judiciare referitoare la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4, pentru a monitoriza eficacitatea măsurilor acestora de combatere a infracțiunilor împotriva mediului.
- (2) Datele statistice menționate la alineatul (1) includ, cel puțin, date existente privind:
- (a) numărul infracțiunilor înregistrate și judecate de statele membre;
 - (b) numărul de acțiuni în justiție respinse, inclusiv pe motiv de expirare a termenului de prescripție pentru infracțiunile respective;
 - (c) numărul persoanelor fizice care sunt:
 - (i) urmărite penal;
 - (ii) condamnate;
 - (d) numărul persoanelor juridice care:
 - (i) sunt urmărite penal;
 - (ii) sau cărora li s-a aplicat o sancțiune penală sau o măsură de altă natură;
 - (e) tipurile și nivelurile sancțiunilor aplicate.
- (3) Statele membre asigură publicarea unei versiuni consolidate a datelor acestora statistice cel puțin o dată la trei ani.
- (4) Statele membre transmit anual Comisiei datele statistice menționate la alineatul (2) de la prezentul articol în formatul standard menționat la articolul 23.
- (5) Comisia publică, cel puțin o dată la trei ani, un raport bazat pe datele statistice transmise de statele membre. Raportul se publică pentru prima dată la trei ani după stabilirea formatului standard menționat la articolul 23.

Articolul 23

Competențe de executare

- (1) Până la 21 mai 2027, Comisia stabilește, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, un format standard, ușor de accesat și de comparat pentru transmiterea datelor statistice menționat la articolul 22 alineatul (4). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 24 alineatul (2).
- (2) Formatul standard pentru transmiterea datelor statistice cuprinde următoarele elemente:
- (a) o clasificare a infracțiunilor împotriva mediului;

- (b) unitățile de numărare;
- (c) un format de raportare.

Se asigură o înțelegere comună a elementelor menționate la primul paragraf.

Articolul 24

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (3) În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 25

Evaluarea, raportarea și revizuirea

- (1) Până la 21 mai 2028, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a gradului în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre furnizează Comisiei informațiile necesare pentru întocmirea raportului respectiv.
- (2) Până la 21 mai 2031, Comisia efectuează o evaluare a impactului prezentei directive, determinând dacă este necesar să se actualizeze lista infracțiunilor împotriva mediului menționate la articolele 3 și 4, și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului. Statele membre furnizează Comisiei informațiile necesare pentru întocmirea raportului respectiv, inclusiv o prezentare sintetică privind punerea în aplicare a prezentei directive și acțiunile întreprinse în conformitate cu articolele 16-21 și date statistice, acordând o atenție deosebită cooperării transfrontaliere. Dacă este cazul, raportul respectiv este însoțit de o propunere legislativă.
- (3) Comisia analizează periodic dacă este necesară modificarea infracțiunilor care intră sub incidența articolului 3 alineatul (2).

Articolul 26

Înlocuirea Directivei 2008/99/CE

Directiva 2008/99/CE se înlocuiește în privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre respective în privința datei de transpunere a respectivei directive în dreptul intern. În ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, trimerile la Directiva 2008/99/CE se interpretează ca trimeri la prezenta directivă. În ceea ce privește statele membre care nu au obligații în temeiul prezentei directive, acestea continuă să aibă obligații în temeiul Directivei 2008/99/CE.

Articolul 27

Înlocuirea Directivei 2009/123/CE

Directiva 2009/123/CE se înlocuiește în privința statelor membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre respective în privința datei de transpunere a respectivei directive.

În ceea ce privește statele membre pentru care prezenta directivă este obligatorie, trimerile la dispozițiile Directivei 2005/35/CE care au fost adăugate sau înlocuite prin Directiva 2009/123/CE se interpretează ca trimeri la prezenta directivă.

Directiva 2005/35/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/123/CE, rămâne obligatorie pentru statele membre pentru care prezenta directivă nu este obligatorie.

Articolul 28

Transpunere

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 21 mai 2026. Statele membre informează fără întârziere Comisia cu privire la acestea.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 29

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 30

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles, 11 aprilie 2024.

Pentru Parlamentul European

Președintele

R. METSOLA

Pentru Consiliu

Președintele

H. LAHBIB